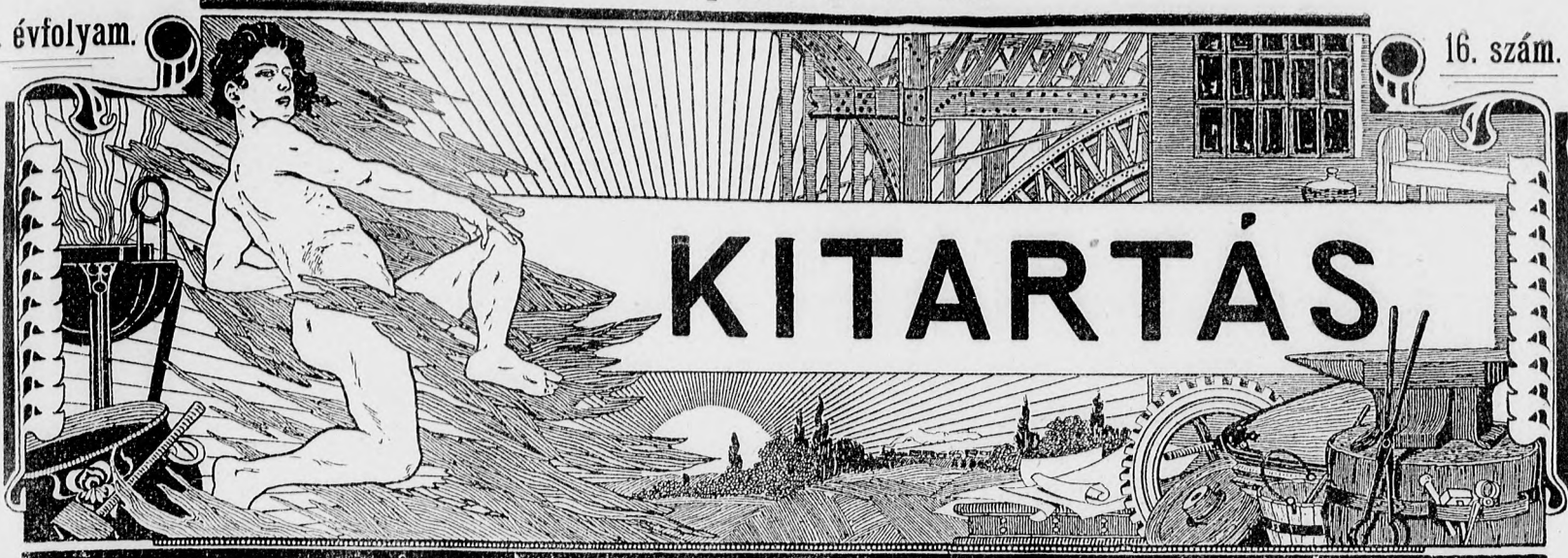

1900. április hó 22-én.

II. évfolyam.

16. szám.

KITARTÁS

Társadalmi, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap.

MEGJELENIK VASÁRNAPONKINT.

Előfizetési díj:
Helyben és vidéken postaküldéssel 24 korona.
Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a *Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál* 2000 koronára vannak biztosítva.

Felelős szerkesztő:
SZENTESSY GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
VIII. ker., Köztemető-út 3. sz.
Telefon szám 58-61.

Játszó gyermekek.

A "Kitartás" alapszabályai.

1. §. Az egylet czíme, czélja, székhelye, pecsétje és tartama.

Az egylet czíme: »Kitartás«; czélja: jótékony-ság gyakorlása, valamint a tagok kölcsönös támogatása és segélyezése. — Székhelye: Budapest. pecsétje: »Kitartás« felirással bir, és meghatározatlan időre alakittatik.

2. §. Az egylet tagjai és azok felvétele.

Az egylet tagjai alapító és rendes tagok.

Alapító tagok az 1899. évi május hó 1-én megindított »Kitartás« czimű hetilapnak azon előfizetői, a kik ezen lapot az egylet megalakítása napjáig előfizetésükkel támogatták s ez által az egylet létrehozásában tényleg közreműködtek.

Rendes tagja lehet az egyletnek nem és foglalkozásra való tekintet nélkül bárki is, ha élete 55-ik évét még el nem érte.

A rendes tagok felvételét a belépési szándék-nak írásban való bejelentése alapján és 2 korona beiratási díj lefizetése mellett az egylet választmányának javaslata alapján az igazgatóság eszközli. A tagsági idő azon nap veszi kezdetét, a mely napon az illetőnek tagsági igazolványa kiállított.

A visszautasított jelentkezők beiratási díja visszafizettetik.

3. §. A tagok kötelezettségei.

Minden tag köteles az igazgatóság kívánságára korát hiteles anyakönyvi kivonattal igazolni, továbbá a lakásváltozást esetről-esetre bejelenteni.

Alapító tagok.

Az alapító tagok az első évben havonként 2 koronát, a második és következő években havonként 3 korona és 40 fillért kötelesek fizetni.

Rendes tagok.

A rendes tagok 2 csoportra oszthatnak és pedig A) és B) csoportra.

Az A) csoportba tartozó rendes tagok az első évben a beiratási díjon felül havonta 2 koronát, a második és következő években havonként 5 koronát kötelesek fizetni.

A B) csoportba tartozó rendes tagok azonban a második és következő években havonta 2 korona 50 fillért kötelesek fizetni.

A tagsági díjak vagy az egylet pénztáránál, vagy a bizalmi férfiak elismervényei ellenében fizetendők, vagy pedig posta útján küldendők be.

4. §. A tagok kedvezményei.

Az alapító, valamint az A) csoportba tartozó rendes tagok a következő kedvezményekben részesíttetnek és pedig:

Az első évben:

a) A belépés első évétől kezdve baleset folytán bekövetkezett halál esetén a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezett 2000 korona halálzási segélyben részesíttetik.

b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában a biztosító-társaság szabályaiban meghatározott százalék szerinti összeggel kárpótoltatik.

A baleset-biztosítás az első havi 2 korona tagsági illeték befizetése után 8 nap múlva veszi kezdetét.

A második évben.

a) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizettetik ki.

b) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizettetik ki.

c) Ha a tag négy héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben.

a) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.

b) Ha tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizettetik.

c) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik és következő években:

a) Ha a tag elhal, az előbbi pontok szerint megnevezett kedvezményezettnek 2000 korona halálzási segély fizettetik ki.

b) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizettetik.

c) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A betegség esetére fizetendő járulékok csak akkor tétetnek folyóvá, ha a betegség az igazgatóság által meghatározandó módon igazoltatik.

A 2-ik, 3-ik, 4-ik és következő évi tagság után az a), b) és c) pontok alatt felsorolt kedvezmények egészben való élvezetére csak azon tagok tarthatnak igényt, a kik felvételük alkalmával a 45-ik életévet még meg nem haladták. A 45-ik életévet túlhaladott tagok a 2-ik, 3-ik, 4-ik és következő évi tagság után az a), b) és c) pontok alatt felsorolt kedvezményeknek csak felét élvezhetik.

Kivételt képeznek e tekintetben azon alapító tagok, kik 1899. évi június hó 15-ig a »Kitartás« czimű lapnak előfizetői voltak.

A B) csoportba tartozó rendes tagok az ezen szakaszban meghatározott összes kedvezményeknek felét élvezik.

Azon egyleti tagok, akik öngyilkosság vagy öngyilkossági kísérlet következtében vesztik el életüket, a jelen §-ban felsorolt összes kedvezményeket elvesztik.

Ha a tag halálát, vagy munkaképtelenségre vezető sérülését harmadik személy mulasztása, hibája vagy vétkessége idézte elő, azon esetben a kifizetett összegek erejéig az egyletnek visszkéreseti joga van a balesetért felelősséggel tartozó harmadik személyek vagy testületek irányában.

Ha a tag háboruban vagy hadkötelezettségének teljesítése közben beállott sérülés következtében halt meg — feltéve, hogy az egylet irányában fennállott kötelezettségének halála bekövetkeztéig mindenben megfelelt — ez esetben a tagnak az előbbi pontok szerint megjelölhető kedvezményese az egyleti igazgatóság által, a tagsági idő a hátramaradott kedvezményezett családi és anyagi körülményeinek mérlegelése mellett méltányosan megállapítandó segélynél magasabb összeget nem igényelhet. Ezen segélyösszeg azonban, az előbbi pontok szerint a rendes körülmények között bekövetkező halálozás után kijáró összegeknél magasabb nem lehet.

Ha a tag megbecstelenítő cselekménye miatt ráért szabadságvesztés büntetésének tartama alatt halna el, vagy ha ugyanilyen bűncselekmény követ-

keztében vesztene el életét, irásbelileg megnevezett kedvezményese az egylettől segélyre nem számíthat.

Azon tagok, a kik megbetegedésüket szándékosan, vagy verekedés, kicsapongó életmód, iszákosság vagy valamely a büntető törvényekbe ütköző cselekmény által idézték elő, betegségük tartama alatt pénzbeli segélyre igényt nem támaszthatnak.

A fentemlített kedvezményeken felül az egyesület tagjai korkülönbség és tagsági idejük tartamára való tekintet nélkül még az alábbi általános kedvezményekben részesülnek:

Minden egyleti tag további díjfizetés nélkül kapja a »Kitartás«-t, az egyesületnek szerződészerűleg biztosított közlönyét.

Ugy peres, mint perenkívüli ügyben, csupán az önköltségi árak megtérítése mellett, igénybe veheti a »Kitartás« szerkesztőségének kebelében szervezett ügyészség jogi képviselőjét.

A nő elhalálozása esetén fizetendő halálozási segélyre mindenki csak egy ízben tarthat igényt.

Baleset esetén a tag örökösének csak a baleset-biztosítási összegre van igényük, s így az ezen szakaszban részletezett rendes halálozási segélyekben nem részesülnek.

Miután a balesetbiztosító társaságok 60 éves egyént egyáltalában nem biztosítanak, az egyesület is addig biztosítja baleset ellen a tagokat, a meddig ezek viszontbiztosításra a biztosító-társaság által elfogadtatnak.

Aki az egyesületnek 16 évig egyfolytában tagja volt és azután válik munkaképtelenné, azt az Igazgatóság a választmány javaslatára a további díjak fizetése alól felmentheti.

Az ilyen további befizetéseket nem teljesítő tag halála esetén a rendelkezése szerint megnevezett örököse részére 1000 korona fizettetik ki.

5. §. A tagság megszűnése.

Az egyleti tagság megszűnik:

- a) önkéntes kilépés által,
- b) elhalálozás esetén,
- c) ha a tag a befizetéseket 30 napon át elmulasztja,
- d) kizárás folytán.

A tag az igazgatóság határozatával mindenkor kizárható, ha az egyesület érdekei ellen működik; ott a bevallási ívet a valóságtól eltérő adatokkal tölti ki; ha kicsapongó életet folytat; ha az egyesület igazgatóságát, választmányát, képviselőjét, jogtanácsosát, hivatalnokát vagy más alkalmazottját egyesületi tevékenységére vonatkozólag rágalmakkal illeti; ha lakását, vagy állandó tartózkodási helyét (legalább 3 hónapra) az osztrák-magyar birodalmon kívül eső államok valamelyikébe teszi át.

Azon tagok, akik az egyesületből kilépnek, vagy akiknek nevei az alapszabályok értelmében a tagok lajstromából kitöröltettek, minden jogaikat elvesztik. Ezeknek az egyesület ellen a tagsági viszonyból kifolyólag semmiféle követelési joguk nincsen.

Ugyanezen elbírálás alá esik az is, aki bevallási ívét valótlan adatokkal tölti ki, különösen ha a saját, vagy felesége korát hamisan vallja be, vagy idült bajokat, testi hibát stb. titkol el.

6. §. Tőkeképzés az egyleti tagok javára.

A 3. §-ban megszabott befizetésekből az egy évet meghaladó alapító és A) csoportba tartozó rendes tag javára 40 koronában, a B) csoportba

tartozó rendes tag javára 20 koronában megállapított tőke képzendő oly módon, hogy a segélyezések teljesítése után mutatkozó feleslegeknek az igazgatóság által esetről-esetre meghatározandó része évenként egyenlő arányban a tagok számlájának javára könyveltetik mindaddig, míg az egyes tagok tőkéje a 40 illetve 20 koronát el nem éri.

Az ilykép összegyűjtött 40 illetve 20 korona tőke már a gyűjtés ideje alatt is valamelyik előkelőbb budapesti pénzintézetnél helyezendő el.

Az egyesületből önelhatározásból való végleges kiválás esetén ezen 40 illetve 20 korona, illetőleg a már ezen tőke képzése céljából a tag javára irt mindenkori összeg az egyesület netalán fennálló követelésének levonásával a kilépőnek kifizettetik.

Az örökösöknek, illetőleg kedvezményezetteknek azonban erre igényük nincsen, miután ezen összeg halál esetén a 7. §-ban meghatározott célra fordítottatik.

Ezen 40, illetve 20 korona tőkének kamatait azonban az egyesület tagjai nem igényelhetik, miután ezen kamatokból egy külön alap létesítetik azon célra, hogy ebből a tagok baleset ellen való állandó biztosítása körül felmerülhető tulkiadások fedeztessenek.

7. §. Halálozási tartalékalap.

Oly célból, hogy a tagokkal szemben elvállalt kötelezettségek minden eshetőségre biztosítottassanak, halálozási tartalékalap létesítetik.

Ezen alap bevételeit képezendik:

a) a jelen alapszabályok 3. §-a szerint az egyes tagok által befizetendő havi 3 korona 40 fillérnek, havi 5 koronának illetve havi 2 korona 50 fillérnek azon feleslege, mely az igazgatási költségek levonása és az alapszabályok 4. §-ában elvállalt kötelezettségek teljesítése után még rendelkezésre marad.

b) a halálozási segélyekből levonandó következő összegek, u. m.:

1. a második és harmadik évi halálozási segélyekből 10%;

2. a negyedik és következő évi halálozási segélyből az első 5 évben 20%, az 5—10 évig 15%, azontul pedig mindenkor 10%.

c) Az alapszabályok szerint jogvesztessé vált, vagy halálozási segélylyel kielégített tagoknak az egyesület javára visszaesett 40 korona tőkéje.

Igen tisztelt tagtársainkhoz!

Hogy tagjaink közül senkinek legkisebb képtelye vagy aggálya ne legyen az alapszabályok bármely pontja iránt is, szükségesnek tartjuk alapszabályaink egyes pontjait megmagyarázni.

Mindenki tudja, hogy egy *jótekonysági egyesület* megalapításán fáradoztunk mi, karöltve tagjainkkal. Egy jótekonysági egyesület megalapításán, mely támasza legyen mindnyájunknak a sors csapásai közepette. Annál üdvösebb, annál hatásosabb lesz tehát igyekezetünk, ha minél szorosabb bizalommal és minél egységesebb akarattal törekszünk a cél felé. Ezt pedig csak úgy érhetjük el, ha mindenki lelke mélyéig át van hatva teljesen közös törekvésünk igaz voltától.

Lelkesedni és törekedni azonban csak olyan közös ügyért lehet, mely felől mindenki teljesen tájékozva van.

E czélból magyarázzuk meg az egyes szükséges pontokat tüzetesebben tisztelt tagtársainknak.

Kik a »Kitartás« alapító tagjai?

Alapító tagok azok, a kik 1900. márczius hó 25-ikéig (az alakuló közgyűlés napjáig) beléptek a »Kitartás«-ba.

Tehát alapító tag az, a ki például 1900. márczius 24-én lépett be?

Igen, alapító tag, mert még márczius 25-ike, vagyis a közgyűlés napja előtt lépett be.

Mik az alapító tagok jogai?

Az alapító tagok 60 éves korukig biztosítva vannak baleset által beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetére 2000 korona erejéig.

Kétezer koronát kap a tag, illetve bejelentett örököse, ha a tagot bármilyen halált okozó, vagy őt teljesen munkaképtelenné tevő baleset éri.

Kétezer korona arányában kap a tag kártérítést, ha őt részlegesen munkaképtelenné tevő baleset éri.

A részleges munkaképtelenség úgy értendő, hogy ha például valaki egy baleset által elveszíti a jobb karját vagy jobb kezét, kap 1200 koronát, ha a balkarját vagy balkezét veszté el, akkor kap 1000 koronát és így tovább. Tagjaink tehát nemcsak az első évben vannak baleset ellen biztosítva, hanem a második, harmadik, negyedik évben és a következő években is, egészen 60 éves korukig.

Láthatják tehát igen tisztelt tagtársaink, hogy már itt is nagyobb kedvezményben részesülnek, mint a mennyit kezdetben ígértünk. Mert eleinte csak azt ígértük, hogy az első évben lesznek tagjaink baleset ellen biztosítva, míg ellenben most már egész 60 éves koráig mindenki biztosítva lesz baleset ellen is.

Mikor kezdődik a második év?

A *belépés* hónapjának első napjától számított egy év leforgása után. Például: Ha valaki belépett 1899. május havában, akkor annak az 1900-ik év május hó 1-én kezdődik a második éve. Vagy pedig ha valaki 1899. június havában lépett be a »Kitartás«-ba, akkor annak az 1900-ik év június 1-én kezdődik a második éve. Ha például valaki 1899-ik év október, november vagy december havában lépett be, annak második éve az 1900-ik év október, november vagy december hónapjainak 1-ső napján kezdődik.

Tehát azoknak, akik az 1900-ik év január, február vagy márczius havában léptek be, mikor kezdődik a második évük?

Azoknak, a kik 1900. január, február vagy márczius havában léptek be, 1901. január, február vagy márczius hó 1-ső napján fog kezdődni a második évük.

Miért fontos ezt jól tudni a tagoknak, hogy kinek-kinek mikor kezdődik a második éve?

Mert míg az első évben, a mikor havonként 2 koronát fizet, csak baleset ellen volt biztosítva, a második évtől kezdve már 1 forint 70 krajczárt fizet és ekkor már nemcsak baleset által bekövetkezendő haláleset ellen, hanem bármilyen halál esetére is biztosítva van a tag (öngyilkosságot kivéve), sőt még ha a tag felesége meghal, akkor is kap segélyt a tag. Azonkívül a betegsegély is a második évtől kezdődik.

Miért fizet a tag második évétől kezdve havonként az egy forinthez még 70 krajczárt és miért nem fizet minden haláleset után 3—10 krajczárt?

1. Azért, mert ezeknek a 3—10 krajczároknak folytonos beszédese, nyilvántartása, behajtása leküzdhetetlen nehézségekkel járt volna.

2. Tagjainknak egy része magyarul nem is tud helyesen s így ha a lapban közöltük volna is, hogy például 1900. májusban nyolcz haláleset után 80 krajczárt kell fizetni az egy forinton kívül, meg sem értette volna. Vagy ha tán meg is értette volna, éppen akkor nem számítva erre a kiadásra, nem tudta volna nélkülözni azt a 80 krajczárt s egyik-másik nem küldte volna be. Miután esetleg hónapokig is eltarthatott volna, míg a szükséges összeg befolyik, az elhalt tag szegény családját a legnagyobb nélkülözéseknek tettük volna ki, így pedig ez teljesen ki van zárva.

Mindazokat, akik azt a 80 krajczárt, amit az előbb például felhoztunk, be nem küldték volna, egyszer-kétszer, esetleg többször is fel kellett volna levélben szolítani, ami nemcsak munkával, hanem felesleges bélyegkiadással is járt volna. Ugy hogy az a 80 krajczár egyik vagy másik esetben belekerült volna az egyesületnek 20—30 krajczár kiadásba.

Mi történik a havonként befizetett 1 frt 70 krból a halálozási segélyek kifizetése stb. után fenmaradó összeggel?

A fenmaradó összeg a tartalékalaphoz csatoltatik.

Mire való a tartalékalap?

A tartalékalap arra való, hogy az egyesület olyan vagyoni viszonyok közé jusson, hogy idő múlva leszállithassa a tagdíjakat.

Ha a tagdíjak idővel le lesznek szállítva, megmaradnak-e érintetlenül a kedvezmények?

Bármennyire is le lesznek szállítva a tagdíjak, a kedvezmények (baleset-segély, halálségély, asszony-halálségély, betegsegély) mindenkor érintetlenül megmaradnak.

Fizet-e a tag a második évétől kezdve az 1 forint 70 krajczáron kívül még valamit?

Semmi körülmények közt többet egy fillérrel sem fizet az 1 forint 70 krajczár havidíjon kívül.

Hát a harmadik, negyedik, ötödik stb. években fizet-e többet az alapító tag?

Sohasem fizet többet, sőt a tartalék-alap felnövekedése után még kevesebbet fog fizetni.

Ha az alapító tag havonként 1 forint 70 krajczárt fizet, fizeti-e még a 3–10 krajczárnyi halálsegélyt is?

Nem fizet semmi körülmények között semmi egyebet, csak az 1 forint 70 krajczárt.

Mit kap a tag ezért az 1 forint 70 krajczárért a 2., 3., 4. és következő években?

A második évben.

a) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálozási segély;

b) ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálozási segély fizettetik ki;

c) ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben.

a) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálozási segély;

b) ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálozási segély fizettetik ki;

c) ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik és következő években.

a) Ha a tag elhal, az előbbi pontok szerint megnevezett kedvezményezettnek 2000 korona halálozási segély;

b) ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona halálozási segély fizettetik ki;

c) ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

Eddig kifejtettük azoknak az *alapító tagoknak* jogait és kötelességeit, akik az alakuló közgyűlés napjáig, március hó 25-ig beléptek a »Kitartás«-ba.

Most áttérünk azokra az *új tagokra*, akik az alakuló közgyűlés után léptek be az egyesületbe, vagy pedig ezután fognak belépni.

Az új tagok 2 csoportba oszthatnak: A) és B) csoportba.

Ugy az A), mint a B) csoportba tartozó tagok 2 korona beiratási díjat fizetnek.

Kik tartoznak az A) csoportba?

Az A) csoportba tartoznak azok, akik az első évben havonként 1 forintot, a második évtől kezdve pedig havonként 2 forint 50 krajczárt fizetnek.

Kik tartoznak a B) csoportba?

A B) csoportba tartoznak azok, akik az első évben havonként 1 forintot, a második évtől kezdve havonként 1 forint 25 krajczárt fizetnek.

Mit kapnak az A) csoportbeli tagok az első évben?

Az A) csoportbeli tagok az első évben baleset ellen vannak biztosítva 2000 korona erejéig.

Kétezer koronát kap a tag, illetve bejelentett

örököse, ha a tagot bármilyen halált okozó, vagy őt teljesen munkaképtelenné tevő baleset éri.

Kétezer korona arányában kap a tag kártérítést, ha őt részlegesen munkaképtelenné tevő baleset éri.

A részleges munkaképtelenség úgy értendő, hogyha például valaki egy baleset által elveszíti a jobb karját vagy jobb kezét, kap 1200 koronát, ha a balkarját vagy balkezét veszti el, akkor kap 1000 koronát és így tovább.

Tagjaink azonban nemcsak az első évben vannak baleset ellen biztosítva, hanem a második, harmadik, negyedik évben és a következő években is, egészen 60 éves korukig.

A második évben.

a) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálozási segély;

b) ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálozási segély fizettetik ki;

c) ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben.

a) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor írásbelileg megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálozási segély;

b) ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálozási segély fizettetik ki;

c) ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik és következő években.

a) Ha a tag elhal, a kedvezményezettnek 2000 korona halálozási segély;

b) ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona halálozási segély fizettetik ki;

c) ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint — 6 héten át — 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

Mikor kezdődik az A) csoportbeli tagnak a második éve?

Az A) csoportbeli tagnak a belépés hónapjának első napjától számított egy év leforgása után kezdődik a második éve.

Mit kapnak a B) csoportbeli tagok?

A B) csoportbeli tagok felét kapják annak, amit az A) csoportbeli tagok kapnak.

Miért élvezik a B) csoportbeli tagok csak felét a kedvezményeknek?

Mert a második évtől kezdve felét fizetik annak, mint amennyit az A) csoportbeli tagok fizetnek, vagyis a második évtől kezdve havonként csak 1 forint 25 krajczárt fizetnek 2 forint 50 krajczár helyett.

Felmerült kérdések folytán értesítjük tagjainkat, hogy azon alapító tagjaink, akiknek nehezükre esnek a második évük kezdetétől havonként 1 forint 70 krajczárt fizetni, átléphetnek a B) csoportba s ekkor természetesen a második évtől kezdve havonként csak 1 forint 25 krajczárt fizetnek. Az ilyen

tagoknak azonban — miután nem tekintetnek új tagoknak — beiratási díjat nem kell fizetni.

Mikor kezdődnek az ilyen B) csoportba átlépett alapító tagnak második éve és az ezzel együtt járó jogai?

Azon hónap első napjától számított egy év leforgása után, amikor mint alapító tag belépett. Például, ha valaki 1899. május hónapban mint alapító tag belépett, az, ha át is lép a B) csoportba, második éve 1900. évi május hó 1-ső napján kezdődik. Vagy például, ha 1900. évi januárban lépett be mint alapító tag, annak második éve 1901. évi január hó 1-én kezdődik.

Álom az üdvről.

*Lelkemben élt egy szebb jövő reménye,
Szertefoszlott, mint eltűnik az álom;
Előttem a lét ezernyi veszélye,
A vélt üdvét keresve sem találom.*

*Ugy tévelygek, mint vándor a pusztában,
Szemem kutat, de nem lelem a vigaszt;
Benne vagyok már az örvény karjában
S ajkam nyögi, sírja vadul a panaszt.*

*Hát sorsomul nékem ez van megírva,
Hogy veszszek el, kilökve az édenből?
Szegény szívem, hogyha mindezt kibírja,
Mentve vagyok, azt hiszem a szeggyentől.*

*Szemfényvesztő délibáb a boldogság,
Eltűnik, ha karom érte kinyujtom;
Nem más a lét, mint kiellen pusztaság,
Melyen bolygok, hogy megleljem a nyugtom.*

Székelty Dávid.

Olvasóinkhoz!

Annyiszor kifejtett programmunkhoz híven, minden lépésünkkel arra törekedünk, hogy tagjainknak úgy anyagi, mint erkölcsi és szellemi előmenetelére minden tőlünk telhetőt elkövessünk. Nem mulasztunk el egyetlen alkalmat sem, amelyből tagjainkra a legkisebb haszon vagy előny hárulhat, hogy azt, bár néha anyagi áldozatok árán is, hozzáférhetővé ne igyekeznénk tenni tagjainknak.

Nagyon jól tudjuk, hogy sokan vannak vasutas előfizetőink közül olyanok, akik szorgalmuk és tehetségük folytán régen megérdemelték volna, hogy az altiszti vizsgát letéve, altisztek lehessenek, de mindezt hiányzott egy olyan hasznavehető, komoly mű, mely a vizsgákra szükséges tudnivalókat röviden, de mégis kimerítően magába foglalja. Csak a napokban jutott tudomásunkra, hogy közelebb jelent meg egy ilyen hézgapótló munka *Kertész Ármin* máv. hivatalnok tollából, melynek czime: »*Tankönyv a vasuti altiszti képesítéshez.*«

A könyv olyan vasuti alkalmazottak részére készült, kik a középiskola 4 osztályát nem végezték el, és hogy a vasutnál altiszti minősítést nyerhessenek, az üzletvezetőségeknél felállított vizsgáló

bizottságok előtt kell nekik az abban feldolgozott tárgyakkól vizsgáznok.

A könyvet kinyomatás előtt a megfelelő helyen átvizsgálták és azt a vasuti altiszti vizsgához teljesen megfelelőnek találták.

Ez a körülmény indított bennünket arra, hogy a könyv kiadójával érintkezésbe lépünk s annak megszerzését tagjainknak méltányos áron lehetővé tegyük. Így sikerült kivinnünk, hogy azon tagjaink, akik altiszti vizsgára óhajtanak készülni, a »Kitartás« utján 1 forint 20 krajczár bolti ár helyett 80 krajczárért szerezhetik meg.

Ajánljuk az érthetően, világosan és mégis kitűnően megszerkesztett könyvet minden altiszti vizsgára készülő tagunk figyelmébe.

A könyv megrendelése legczélszerűbben egy levelező-lap utján történik, melynek vétele után azonnal megküldjük tiszteit előfizetőinknek a művet.

A gyermek gondozása.

A levegő, a tiszta friss levegő nagy kincse a gyerekeknek. Ne féltsék tőle a csecsemőt. Nyáron vagy késő tavasszal született gyereket már tized-tizenkettő napra ki lehet vinni, természetesen csakis szép időben. Félórai séta éppen elégséges a kicsikének. Attól ne ijedjünk meg, ha a baba böggéssel üdvözli a friss levegőt. Az ősszel és télen született gyerekek hét-nyolc heti időt kell adni, hogy egyszer szép napon kivihessék. Tulsokat ugyan ne hordják ki a gyereket a szabadba, de a gyáva óvatosság is káros dolog.

A fekvőhely. A bölcső bolond dolog. Ükanyáink is használták, még se jó. Az elkábitás nem válhat a gyerek javára. A kicsikét kocsiban is tologathatjuk, de még jobb, ha ágyban hevertetjük. A sírást éhség is, még inkább egyéb bajok okozzák. Segítsünk rajtuk s a kicsike elhallgat. A »böggés mint olyan« különben nem árt a babának. A sírásról leszoktathatjuk, ha nem kapjuk föl rögtön vagy nem kábitjuk el ringatással.

Fogzás. A gyerekek rendszeresen nyolc hónapos korában nő az első foga, mégis azt mondhatni, hogy gyereke válogatja, mikor történik a fogzás. Diétikusan gondozott csecsemők könnyebben fogzanak. Fogzás közben jó lesz különös ügyet vetni a kicsikére. Arra, hogy az emésztést baj ne érje s hogy ne szűkölködjék friss levegő nélkül. De óvják a meghűléstől. A dajkáló nő tartózkodjék ilyenkor a nehéz, fűszeres, zsíros vagy savanyu ételektől, nehogy tejjével az amugy is izgatott gyereket még inkább izgassa. A fogzó gyerek száját öblítsék ki gyakran hideg vízzel. Langyos fürdők enyhítik az izgatottságát.

Az elválasztás akkor történjék, amikor a babának már kinőtt az első két foga. Ne akkor fogjanak hozzá, amikor éppen valamely gyerek-járvány van. A kicsikét szoktassák hozzá, hogy napjában háromszor szopják, kétszer pedig sterilizált vagy fölforralt nagyon jó tejet igyék. Se levest, se hust, se tésztát, se egyéb ilyeneledelt ne adjanak neki. Később kis finom darát vagy tapiókat főzzenek a tejbe. Az olyan gyerek, akit tulsokáig szoptatnak, elgyöngül. Sáp-kóros, angol-kóros lesz. Elválasztott gyerek van olyan is, a melyiknek föltűnő nagy az étvágya. Mohón eszik s a hasa fölpuffad. Ilyenkor orvos hivandó, aki megszabja a kellő dietát.

Az átmenet. A gyerekeknek jó ideig, a második

év végéig, tej és tejes-ételek az eledele. A felnőttek ételei nem nekik valók. A hussal való táplálkozást ne siettessük. Csakis átmeneti táplálás után próbálkozzunk meg vele. Azután is csak könnyű husételt, zsírtalan huslevest, igen gyöngye főzeléket adjunk, lehetőleg folyékony formában. Hüvelyes vetemények, burgonya, savanyu, erjedő ételek a második esztendejét élő gyerekeknek nem valók. A kicsike emésztését ért zavarokat ne hanyagoljuk el, mert kihathatnak a szervezet fejlődésére. Javasszonyoktól, háziszerektől óvakodjunk. Elválasztás után néhány héttel makaes hasmenés szokott beállani. A gyerek gyöngül, sápad, sorvad. Orvos hivandó, hadd szabja meg a táplálás módját.

A beoltás védekezés a himlő ellen. A törvény is megparancsolja. Az egészséges gyermeket már hét-nyolcz hetes korában is be lehet oltani, mégis az orvos állapítsa meg a beoltás idejét. Az oltás mesterségesen betegséget okoz, amely vagy két hétig eltart. Néha a beoltás nem fogott, ilyenkor meg kell ismételtetni.

A *növés* a fogzás után hirtelen megindul. Koponya, arcz megváltozik, az izmok is fejlődni kezdenek. A gyerek formálni kezdi a hangokat, az érzékek működése gyarapszik. Az emésztő szervek is kifejlődnek s már az izlés is nyilatkozni kezd. Ez az a kor, amelyben a főnt emlegetett átmeneti tápláláshoz kell fogni. Reggel, este tej, délben kezdetben gyöngye leves, lágy tojás, később gyöngye finoman aprított jól kisült hus (borju, csibe, galamb), majd gyöngye, puhára főtt főzelék (sárgarépa, paraj, kárfiol). A főzeléket sózva, egy kis vajjal vagy zsírral főzve adják a gyerekeknek, hogy jobban megemészsze. Burgonyát nagyon ritkán, akkor is csak porhanyót kapjon. Kávé, tea, kakao ártanak. Itala ne legyen egyéb a viznél. Se sört, se bort, se egyéb szeszes italt ne adjunk neki. Az alkohol mérge a gyerek szervezetének. Szoktassuk a kicsikét hozzá, hogy evés közben ne igyék. Igyék félórával előbb és később.

A *harmadik évben*. Táplálkozás dolgában az előbb mondottak tartandók szem előtt. Szoktassuk a gyereket a száj kiöblítéséhez és gargarizáláshoz. Mossuk meg nap-nap után alaposan a fejét, mellét. Erős gyerekeknek az egész testét esténként hideg vízzel lemoshatjuk. Jó lesz azonban előbb a doktornál megtudakolni, hogy megtegyük-e és hogyan tegyük? Tiszta fehérnemű, tiszta ruha minél gyakrabban! A haját mossuk meg, még pedig nem valami ritkán, szappanos vízzel.

A ruha ne legyen nagyon meleg. Igyekezünk a gyereket edzeni, de ne tulozzunk ezzel sem. Az időjárás szerint igazodjunk, ne elvek szerint. A prémes sapka télen sem jó, de a meztelenség is veszedelmes, kemény hidegben, szeles időben. A friss levegőtől pedig ne zárjuk el gyermekeinket. A szabadban még egyszer akkorát fejlődik a kicsike, mint odahaza. A szobájukat szellőztessük. Ne fűtsük 16—17° R.-nél melegebbre. Nem igaz, hogy télen egészséges a fűtetlen szobában való hálás. Portfogó dolgokkal, szőnyegekkel, függönyökkel ne halmozzuk túl a gyermekszobát. Ne izgassuk a kicsikét szokatlan látványosságokkal, színházzal, komédiával, zajos dolgokkal.

A *gyerek beteg*. Sohase éri az embert annyi betegség mint gyermekkorában. És e betegségek jó része veszedelmes. A szülők ne sokat okoskodjanak, ha gyereküknél valami bajt látnak, hanem hivassanak orvost. Forróság, köhögés, fájdalmas sírás, szék-

rekedés, hasmenés, hányás, göresök, a tekintet bágyadtsága, a test lankadtsága, az álomból való hirtelen följedés, mindmegannyi rossz jel: doktort kell hivatni. Ne késsünk, különösen ha a torokban s a légző szervekben van baj. Háziszerektől óvakodjunk, nénemasszonyék reczipéitől is. A gyerek élete szent dolog, ne rösteljük a doktorhívásnak se a költségét, se a fáradságát.

Ha áthallom

*Ha áthallom kis szobámba hangodat,
Ugy vágyódom láthatni az arcodat;
Köztünk van a kőfal és így hiába,
Nem hat át a szemem fénye szobádba.*

*Átkozott fal, amely minket elválaszt,
Átkozom a kőművest ki rakta azt;
Mért rakta ily átlátszatlan kövekből
S mért nem inkább kristálytiszta üvegből.*

*Ott ülnék az üveg előtt naphosszat
S folyton nézném bűvös-bájos arcodat;
Oh mi szép e gondolat már magába,
Mindég látni azt, ki szívünk bálványá.*

Zsitvay Sándor.

REGÉNY-ESARNOK.

A ki nem tudott kettőt szeretni.

Regény.

Irta Halévy J.

(Folytatás.)

XII.

Criquette szökésének éjjelén Aurélie kerülte az álmot. Ereje fogytán van. Mikor lesz vége a harcznak? Jókora reggel felkelt és lement a kertbe; Criquette ablaka alatt megállt s látja a letaposott, összetört rózsabokrokat. Aurélie feltekint — a redőny le van eresztve, de a lakat lelóg a lánczczal együtt. Sietve halad fel — belép a szobába — Criquette eltűnt!

Minden áron ki kell kerülni a botránvt — ez Aurélie első gondolata. Mindenek előtt időt kell nyernie, senkinek sem szabad tudnia, hogy Criquette megszökött, ezért beviszi szobájába a reggelit úgy, mint rendesen. Guarena asszony és Teréz számára Criquette most is szobájában van.

Aurélie borzasztó helyzetbe jutott multja miatt, melytől nem szabadulhat. Nem tehet semmit a szökevény kézrekerithetésére, nem tehet jelentést a rendőrségnél, mert első sorban mellőznie kell minden föltűnést, ugyanezen okból nem kérhet tanácsot senkitől sem. A nap folyamán mégis nekibátorodott úgy, hogy néhány látogatást és bevásárlást mer tenni a városban. Mitsem tudnak. Mindenütt a szokott módon kérdezősködnek gyámleánya hogylétéről, e szerint senki sem látta őt. Aurélie kissé nyugodtabban tért haza és titokban reméli, hogy Criquette este visszajön. Aurélie nem fekszik le — a nyitott ablaknál ül és vár, vár . . . De az est és az éj elmulik — és Criquette nem tért vissza. De más-

nap reggel nyolcz óraker levél jön Párisból — Criquette levele, melyre Paszkal is aláírta magát. Ha Aurélie átengedte volna magát első dühének, akkor a legközelebbi vonattal Párisba indul és a rendőség segélyével visszahozza a szökevényt — de irtózott a kikerülhetetlen botránytól, melyet ilyen eljárás előidézne.

Szivesen beleegyezett volna a házasságba, hogy Criquettetől, kinek eltűnését illetőleg már kitalált magyarázatot, megszabaduljon ilyen módon. De a kihirdetésnek csak Beauvaisben, a leány legutóbbi lakhelyén kellene történnie, és akkor a kihirdetési tábla sodrony-rácsa alatt a városházán olvashatnák, hogy Brinkart Celine és Paszkal drámai művész házasságra lépnek. És ez megint csak botrányszámba menne a vidéki kis városban. Hosszas gondolkodás után néhány sort irt Criquettenek, de a levelet Paszkalnak czimezte, mert Beauvaisben nem kell tudni a postahivatalnokoknak, hogy a fiatal leány Párisban van.

Épen azon időben, a midőn a levélhordó Beauvaisben Aurélienek átadta Criquette levelét, ez fölébredt s megkopogtatta a válaszfalat.

- Jó reggelt, Paszkal!
- Jó reggelt, Criquette!
- Mikor megyünk az igazgatóhoz?
- Azonnal. Lemuche papa korán kel.

Mielőtt elindultak, utána nézték a vasuti menetrendi jegyzékben, milyen tájban indulhat Aurélie Beauvaisból, mert erősen hitték, hogy a levél vétele után rögtön utrakél s meggyőződtek, hogy egy óránál előbb nem érkezhetik meg. Mind a ketten otthon akartak lenni fogadására.

Lemuche Cäsar, ki Le Mansból való volt, minden héten a husvét utáni héten Párisba utazott, hogy társulatát kiegészítse. Már 30 év óta ugyanazon szállodában lakott. Ebben az évben társulatának legnagyobb részével megújította a szerződést, csak négy szereposztályra kellett új tagokat szerződtetnie. Már megvolt az első szerelmes, Paszkal, a hősapa, a komikus öreg, csak két szerelmes szendével nem tudott tisztába jönni, azt találta, hogy az egyik inkább naiv, mint szerelmes, a másik pedig inkább szerelmes, mint naiv. Lemuch papa épen olyan szakértő és kitűnő színigazgató volt, a milyen jelentéktelen színész vala egykor. Mint művész csekély sikere volt, ámbár szeretett ama szerepekről beszélni, melyeket ő megteremtett — inas-szerepeket játszott — és azon időről, amikor Talmával együtt a Théâtre françaisnél szerződtetve volt.

Midőn Paszkal és Criquette ajtaja előtt álltak, fel s alá járt szobájában, csikos hálókabátjába burkolva s a két szerelmes színészről felett gondolkodott. Paszkal szerény kopogtatását meghallva, kiáltott: »Szabad!«

Az ajtó kinyílt és Paszkal belépett.

— Ah, te vagy, fiam! Meglátogatod öreg igazgatódat, mit?

— Igen, Lemuche ur, de nem vagyok egyedül. Hiszen tegnap arról panaszkodott, hogy még nem talált szendét.

— Naiv szerelmest? — azt keresek most is.

— Hát én magammal hoztam egyet, aki talán megfelelné igényeinek.

— Hol van?

— Künn vár.

— Hadd jöjjön be.

— Jer, Criquette, jer be!

És Criquette könnyedén pirulva lépett a küszöbre.

— Parbleu! Hol találta ezt?

— Hol találtam őt? — Ő régi barátnóm.

— Régi barátnőd! Tisztelem régi barátnőidet!

Milyen szinpadi jelenés ez! Milyen szép! Jöjjön közelebb gyermekem, jöjjön közelebb! Hadd szemléljem egy kicsit — jólesik a szemnek — ha a látszat nem csal és igényei nem nagyon magasak, akkor Lemuch Cäsar minden bizonynyal szerződtetni fogja.

— Oh, igényeim nem magasak. Csak együtt maradhassak Paszkalal, csak ne kelljen tőle elválnom!

Bájos, természetes mozdulattal lépett Paszkalhoz s kezénél fogta.

— Hogy mondta ezeket! — kiáltott Lemuche papa, olyan naivul, olyan szeretetteljesen!

— Ugy mondtam, a mint éreztem.

— Föllépett ön már a szinpadon?

— Igen, Lemuche ur — mondta Paszkal — ő már...

— Hadd beszéljen ő, fiam. Őt akarom hallani, nem téged, kell, hogy ismerjelek, miután szerződtettelek. Épen ezért tegezem őt, magyarázta Criquette tehez fordulva: Én mind tegezem a színészeimet, az sokkal kényelmesebb, legalább tetszésem szerint megdorgálhatom őket a próbáknál; amint szerződtetve lesz, őnt is tegezni fogom.

— Hát csak kezdje el azonnal — nevetett Criquette.

Lamuche emlékezett, hogy annak idejében Gri-Grit látta s azt is tudta, milyen nagy sikere volt Criquettenek akkor.

— De hát azóta mit csináltál, hol voltál?

— Azóta hat évig zárdában voltam — ott nevelődtem.

— Zárdában! És alig bujtál ki a zárdából, máris világgá akarsz menni evvel a nagy szökegyerekkel? ... Abba bizonyára valami regényféle rejlik?

— Meglehet.

— Hát az a ti dolgotok, nem az enyém. Én csak a naiv szerelmessel törődöm. Tudsz valamit könyv nélkül? Nem tanultatok valamit Racine-tól a zárdában?

— Athália első három felvonását könyv nélkül tudom.

— Athália! Ebben a darabban játszottam én egykor a Theatre français szinpadján!

Talán helyesebb lett volna azt mondani; »statisztáltam« — mint »játszottam« — mert csak egy néma levitát adott.

Paszkal és Criquette most elmondtak egy jelenetet Atháliából; az igazgató nagyon meg volt elégedve. De mivelhogy Le Mansban nem igen adnak elő klasszikus szindarabokat, e szerint megbizta Paszkalat, tanítsa be a fiatal leányt Jaqueline szerepére, a »Bon homme Jadis« darabból.

— Egy fiatal szerelmes pár és egy jószívű öreg ember, ki szerelmük iránt érdeklődik és mindenkép pártolja őket — hiszen ez ugyszólván éppen hármunkra is illik, nemde? Jöjjetek el megint holnap négy óraker. — Nagyon csinos pár lesz belőletek és az öreg Lemuchenek nagy kedve van titeket Le Mansba elvinni. Az utóbbi 30 év alatt sok szerelmes színészről fordult meg a kezem alatt, de egy sem volt olyan kedves és szép, mint te, gyermekem! Azt már mondtam neked, hogy színészneimet tege-

zem; de meg is csókolom őket, ha csinosak és fiatalok.

Criquette nevetve odatartotta neki viruló orcáját. A szív igen ritkán téved, ha első benyomásának enged; Criquette úgy érezte, hogy atyai barátot talált — és nem csalódott.

Paszkal utközben elmondta Criquettenek azon darab tartalmát, melynek egyik szerepét be kell tanulnia; meglepte őt, hogy ama színpadi hősnő sorsa anyira hasonlít az övéhez, annál könnyebben beletalálja magát szerepébe.

Mikor a szállodában a második reggelinél ültek, éppen 12 óra volt. Ettől kezdve minden pillanatban várhatták Auréliet. Criquette félt s aggódva mondta: »Nem hagysz magamra, Paszkal — ugy-e nem? Oh bár ne irtam volna neki... Hát ha messzire elmenénk — Amerikába például — —«

— Én nem mehetek el, hiszen szerződés van! —

— Vagy ugy!

— És a pénz? Olyan nagy utazás sok pénzbe kerül.

— Az igaz — oh, nagyon igaz!

Vártak — vártak. Aurélie nem jött. Aztán felmentek Paszkal szobájába, mely tágasabb volt, mint Criquette szobája és szerepeiket tanulták. Criquette összereszt, valahányszor kocsizörgést hallott a ház előtt vagy lépéseket a folyóson. Oh, Aurélie nem jön személyesen — ő bizonyára bejelentette szökését s Criquettet majd a rendőrség letartóztatja a törvény nevében!

Alkonyodott. Nem mertek lemenni az étterembe, felhozatták az ebédet, de alig nyultak hozzá.

— Nagyok félek, — mondta Criquette — jobb, ha el vagyunk foglalva, vegyük elő szerepeinket és tanuljunk.

Criquettenek kitűnő emlékező tehetsége volt, már könyv nélkül tudta mindama szerelmes szavakat, melyeket Paszkalhoz intéznie kell, ki koronként gyöngéden megérintette haját ajkaival.

Egyszerre halkkal kopogtattak az ajtón, a szobaleány levelet hozott Paszkalnak... Criquette egy pillantást vetett a czimre s kiáltott: »Tőle van a levél — ismerem irását — hamar, bontsd föl!«

Paszkal felbontotta a borítékot s egy másik esett ki belőle ezen rövid felirattal: »Criquettenek«. Ezen boríték a következő levelet tartalmazta.

»Az ilyen házasságba nem egyezhetem bele — és soha nem fogok beleegyezni. Ha egyedül visszatérsz, mint engedelmes, bűnbánó gyermek, akkor megbocsátok neked. Itt nem sejti senki, hogy megszöktél. Ha nem akarsz visszatérni, csak azt az egyet követelem tőled — teljes jogom is van hozzá, — hogy sohasem mutatód magad Beauvaisben. Azt fogom mondani, hogy Párisban zárdába léptél. Ugy hiszem megértetted, a mit mondtam. Térj vissza rögtön vagy soha.
»Aurélie«.

Criquette újból meg újból olvasta a levelet, aztán Paszkalnak nyujtotta, ki elolvasta és szó nélkül visszaadta neki.

Kellemes, lanya őszi est volt. Criquette az ablakban állt, Paszkal hozzálépett s ő vállára hajtotta fejét, de egyikük sem szólt. Ugy álltak sokáig, nagyon sokáig. Criquette gondolkodott és Paszkal nem zavarta meg. Aztán hirtelen nyakába borult s mondá:

— Itt vagyok!... Ölelj magadhoz, mint feleségedet!

(Folytatása következik.)

ISMERETEK TÁRA.

Odisszeusz palotája.

Itaka szigetén legutóbb Doerpfeld tanár ásatott, hogy Odisszeusz palotájának helyét megtalálja, de eredmény nélkül. A hatvanas években Schliemann szintén hiába kutatott a híres antik palota után. Doerpfeld most arra gondolt, hogy talán nem is az Itaka szigeten kellene keresni Odisszeusz palotáját. Szerinte Leukas szigete az, a melyet Homeros idejében Itakának neveztek. Leukas szigete arról is nevezetes, hogy e sziget partjáról ugrott Szaffo a tengerbe. Doerpfeld fölfogása mellett szól az is, hogy a mai Itakában végzett ásatások eddig Homeros idejéből semmi emléket sem hoztak napfényre. Homeros a legészakibb szigetnek nevezi, ami a mai Leukas szigetre illik. Homeros azt írja, hogy Itakát csak keskeny csatorna választja el a szárazföldtől. Ez is ráillik Leukas szigetre. A homeri Itaka hegyes és termékeny volt, ami szintén Leukas szigetnek felel meg. Doerpfeld azt reméli, hogy Leukas szigeten nemsokára meg fogja találni Odisszeusz palotáját.

Nők paradicsoma.

Besjukovcsinában, az orosz kormányzásban, háromszorta több az asszony, mint a férfi. Az egész kormányzás hét kerületből áll, az összes lakosság 120.000 lélek. A helységek első tisztviselője, mondjuk a polgármesternő, a tanácsban is nők vitézkednek; maga a kormányzó is asszony s nők kezében van a rendőrség, a közutak kezelése, a posta, az összes igazságszolgáltatás és az adószedés is. Még a tűzoltók is asszonyok.

Az első beoltás.

1772-ben történt az első beoltás az orosz udvarban. II. Katalint s fiát a nagyherceget oltották be. A történelmi fontosságú eseményt fényes ünnepségek követték, a többi közt műkedvelői előadást is tartottak; az Annette és Lubin czimű kis vigjátékban Baratinszki hercegné játszotta Annette szerepét.

Az emberi élet hossza.

Popper bécsi orvos a következő közép-élettartamot számította ki években az emberek számára, életmód után: kocsis 51, erdész, kertész 50, serfőző 49, kárpitos 48, hentes, takács, cipész 47, kőműves, mázoló 46, hajós, halász 45, szabó, pék 43, ács 41, kalapos, nyerges 41, könyvkötő 39, lakatos 38, köszörüs, szobrász 35, bányász 33, nyomdász 32, keztüés 31, aranyozó, aranyműves 30. Cooper ötszáz olyan férfiról készített statisztikát, akik elérték a 70-ik életévet. Ezek e számarányban oszlanak meg az életpályákon: pap 42, tőkepénzes 42, gazda 40, erdész 40, hivatalnok 35, iparos 35, katoná 33, kereskedő 32, ügyvéd 29, író 28, művész 28, tanár 27, tanító 27, orvos 24, a többi 38 egyéb foglalkozás-nemekre jut.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Figyelmeztetés! Kérjük a tisztelt tagokat, hogy minden egyes befizetésnél a tagkönyvecske számát okvetlenül felírják a seck- vagy utalvány-lapokra, mert különben a nehézkes kezelés miatt könnyen megtörténhetik, hogy igényeik csorbát szenvednek.

Az angol tábornoknék. Katonás asszony valamennyi s többen ott is vannak a csatatéren. Kivált az öreg Roberts felesége tesz ki magáért. Katonai családból származik, atyja nevezetes szerepet játszott az angol hadseregben. 1859-ben ment férjhez, az esküvő után követte férjét Indiába, ahol sok kalandban és küzdelemben volt része. Roberts tábornok bámulattal emlékezik meg felesége bátorságáról és férjéhez méltó kitartásáról nemrég megjelent munkájában, mely indiai szerepléséről szól. Öt gyermekük volt; kettő még házasságuk első éveiben meghalt; a harmadik, egy daliás ifju, nemrég esett el a csatatéren.

Robertsné most is követi férjét a csatatérre; a minap indult utnak két leánya kíséretében Bloemfontein felé. Viktória királynő nagy kitüntetésben részesítette őt a bucsu-kihallgatáson. Maga tüzte a tábornokasszony keblére a Vöröskereszt-rendjelet és a Viktória-keresztet, a vitézség jelvényét, melyet hősi halált halt fia szerzett neki. Robertsné sokat tett az angol katonai kórházak reformálása érdekében is; ő csinálta azt a tervet, a melyet férje azután végrehajtott. Az angol ujságok a következő kedves történetet mondják el Robertsné életéből:

Egy alkalommal, a mikor kerékpározó férjét hintóján követte, találkozott utközben egy öreg paraszt asszonnyal, ki rugdalózdó malaczt czipelt az ölében. Az öreg asszony már két órai utat tett meg a rakoncátlan állattal; nagyon megviselte a fáradság s erőtlenül támaszkodott egy fához. Még két órai ut volt előtte, így tehát bizonyos, hogy vagy összerogy terhével, vagy kénytelen lesz sorsára bízni a malaczt, — mely egyetlen vagyona volt. Robertsnének megesett a szive a kimerült öreg asszonyon; fölvette őt maga mellé a kocsiba malacztól együtt.

Egy másik tábornokasszony már régóta ott van férje mellett a délafrikai harcztéren. Sir Carrington tábornok felesége egy tábori kórházban nagy buzgalommal működik a sebesültek ápolása körül. Fiatal, szép asszony, ki nemrég ment feleségül az öreg csatabárdhoz. A többi tábornok felesége odahaza várja a háboru végét. Bullerné jeles festőnő, csataképeket fest, melyeken aztán mesés áron adtul s a pénzt az elesett katonák özvegyeinek segítségére fordítja. Calvile tábornok felesége mint író nő szerzett magának nevet. Férjével együtt sokáig tartózkodott Afrikában s tapasztalatairól nagy feltűnést keltett munkát irt. White tábornok felesége nagy szerepet játszik az angol arisztokracziában s az udvarnál is nagy kegyben van.

Iskolai autonómia. Az Egyesült-Államok iskoláiban érdekes magakormányzati rendszert készítenek meghonosítani. Az iskolát városnak tekintik, melynek polgárai a tanulók; választanak polgármestert, tanácsosokat, elöljárókat s rendőrségükről is maguk gondoskodnak. A tanács hetenként egyszer

ülésezik, megvizsgálja az ügyeket, bírál és ítél. A tanárok a hallgatóság sorában foglalnak helyet és ritkán akad módjuk, hogy beleszóljanak a fiatalság eljárásába. Montgomeryben pompásan funkcionál már az önállósághoz szoktató új rendszer.

Az angol királynő babonája. Anglia öreg királynője nagyon fél az influenzától. Hat évvel ezelőtt történt, hogy a királynő, leánya, Beatrix unszolására, Night-szigetén a tenyeréből jósoltatott. A jósnő három eseményt jövendölt a királynőnek: hogy még uralkodása alatt, a század utolsó esztendejében tör ki a legvéresebb háboru, hogy a százköburgi hercegségben nem egyenes ágon esik meg a trónutódlás, — és harmadszor, hogy ő felsége, ha egyszer influenzába esik, soha abból ki nem gyógyul. Az első két jóslat már beteljesedett, a harmadiktól retteg most az angol királynő.

Nők titkos hadi szolgálatban. A burok kém-szolgálatára példásan van szervezve. Transzválnak Angliával vívott első háboruja után szervezkedtek a burok és felügyelet alá vonták a Natálban s a Fokföldön lévő angolokat, de ügyeltek érdekeikre Anliában is. 1895-ben, midőn Anglia ellenséges indulata ismét kitörőfélben volt, a burok titkos ügynököket küldtek Londonba, Párisba, Berlinbe, Kanadába és Ausztráliába is, ami évente nyolczszázezer koronájukba került. Jameson betörése után még jobban szervezkedtek s költségük négy millióval szaporodott. Szolgálatra sok nőt alkalmaztak, némelyiknek kétezer korona a havi fizetése.

Pályázat. Kissé megkésve olvastuk, hogy egy londoni ujság 250 fontot, azaz 6250 koronát ígért annak februárban, aki eltalálja, hogy mikor s melyik nap tüzik ki — Pretóriában a diadalmas angol lobogót? ...

A kalaposok háboruja. Most tudjuk csak, hogy miért indította meg Anglia a transzváli háborut. A kalaposok miatt történt. A háboru óta a kalapgyárosok nem győzik a munkát. Az angolnak ugyanis megvan az a jó szokása, hogy mikor örül, akkor a levegőbe hajítja, földhöz, vagy felebarátja hátához, fejéhez veri a kalapot. A legdrágább czilinder sem képez e tekintetben kivételt. Hogy pedig a kalap az ilyen művelet következtében tönkre megy, az kézzelfogható. A legujabb harcztéri tudósítások győzelmi híreket tolmácsoltak, száz és száz előkelő angolt láttunk aznap harmonikás czilinderrel járni. Másnap aztán ujat vettek. A délafrikai háboru tehát pusztán iparpártolás az angolok részéről.

Muzolino. Ezt a nevet Olaszország legujabb népszerű brigantija viseli. Vakmerő ficzko, akit, noha banda nélkül, egymagában dolgozik, egész csendőrhadsereg sem tud kézrekeríteni, ellenben ő már több karabinierit küldött a másvilágra. Muzolinot nagyon bántotta az, hogy őt az emberek gonosztevőnek tartják és ezt a levelet küldte be egy délolaszorsági lapnak:

»Én nem vagyok született gonosztevő! Husz éves koromig kezemet vér nem mocskolta be. Rossz emberek aztán engem kegyetlenné és vaddá tettek, mert ártatlanul elítéltek olyan gyilkosságért, melyet nem én követtem el, huszonegy évi fegyházra! Szökésem után tele voltam jó szándékkal, a rendőrség azonban, mint valami vadállatot, az erdőbe üldözött. Erre ördögi düh fogott el és nem volt egyéb gondolatom annál a vendettánál, melyet azokon a gyáva gazokon veszek, akik engem és családomat

megsemmisítették s szegény apám öregségét megmérgezték.»

Muzolino a vendettát mindazok ellen tervezte, akik eliteltetésében mint bírák és terhelő tanúk részt vettek. Az utóbbiak közül már egy csomót elpusztított, a kozenzai törvényszék bírái pedig csak rendőrfedezettel mernek az utcán járni. Levelét így folytatja Muzolino:

»Ezerszer is megölhettem volna az engem üldöző esendőröket, de ezeket a szegény ficzkókat, akik gyűlölködés nélkül teljesítik a vett parancsot, sajnálom. Mikor a kormány ötezer lirát tűzött ki a fejemre, ezzel csak szaporította az áldozatok számát. Csak e vérdíj miatt voltam kénytelen a múlt héten leszurni egy embert és másik kettőt lelőni. Angelone Giuzepet megkíméltem, mikor sebesülten a kezembe került, mert hét gyermek atyja, azt a Judás Princit azonban sajnálom, hogy meg nem csíptem. A karabinierit legutóbb azért lőttem agyon, mert a puskájához kapott és ezzel családjára, melyet nem ismerek, nagy szomorúságot hoztam; ma együtt sirok anyjával, de a bőrömet kellett védenem. Huszonhárom éves koromban minden reményemet megsemmisítették és én még sem bántok senkit, aki engem nem bántott és nem bánt. Ha azonban megtámadnak, utolsó leheletemig védelmezem magamat, abban a reményben, hogy egykor golyótól esem el és nem kerülök ismét a börtönbe.»

A ritka levelet írója így irta alá: »az önk aláztos szökevénye Giuzeppe Muzolino; irtam az aspromontei erdőben, 1900. márczius 3-án.« Muzolino valóban eredeti alak, aki némileg a régi romantikus rablókra emlékeztet. Az említetteken kívül különösen a kémek iránt irgalmatlan. Egy szegény ördögöt, akit tévesen rendőrügynöknek nézett, halálra sebzett golyójával; mikor azonban tévedését észrevette, térdre borult előtte és bocsánatát kérte, sőt kezébe nyomta töltött fegyverét és a sebesültnek könyörgött, hogy büntetésül lőjje le. Mikor a sebesült ezt nem tette meg, vállára vette és egy parasztházba czipelte és nagyobb összeg fájdalomdíjat adott neki, aminek ugyan a jámbor hasznát nem vehette, mert pár óra múlva meghalt. Az is igaz, hogy a levélben említett Angelone csakis annak köszönhette életét, mert Muzolino tudta róla, hogy hét gyermeke van.

Batthyány Lajos gróf gyöngye. A világ egyik legnagyobb ritkasága a fekete gyöngy. A leghiresebb öt nagy fekete gyöngy az angol királyi koronába van foglalva. Sok ideig csak kettő volt benne, mert hármát réges-régen mindmáig megfoghatatlan módon elloptak belőle. Az egyik ilyen elveszett gyöngy megkerülésének kissé regényesnek tetsző történetét mondja el most egy bécsi lap, amiből megtudjuk, hogy a gyöngy Batthyány Lajos grófnak, az első magyar miniszterelnöknek volt a tulajdonában, ki azt kivégzése előtt kedves szolgájának ajándékozta. A szolgától került aztán egy bécsi ékszerész révén vissza a gyöngy az angol koronába. A történet a következő.

A budapesti uri-uteza (most koronaherceg-uteza) egyik ékszerüzletébe évekkal ezelőtt beállított egy napon egy egyszerű formájú ember s kivett a zsebéből egy csomócskába gyűrt papírost. Az ékszerész kérdésére, hogy mit kíván, elébe tett egy kis fekete tárgyat.

— Mondja meg, mit ér ez?

Az ékszerész megvizsgálta s meglepődve így szólt:

— Ez igen sokat ér, mert ez fekete gyöngy, ami igen ritka drágakő. Szürkéből van nekem is több, de feketéből ilyen nagyot és tisztát még nem is láttam. Van ugyan egy kis hibája, egy kis törés a szélén, mert valamikor — úgy látszik — foglalatban volt, de azért most nagy az ára. Hogy került ez önhöz?

— Egy ur akarja nekem zálogba adni. Mondja meg, mi az értéke?

— Magam sem tudom, nagy ritkaság.

— Adhatok rá kétszáz forintot?

— Hogyne, háromszor annyit is.

— Nem venné meg ön tőlem?

— Én nem, mert csak egy czég van, Bécsben, amelyiknek módjában van tuladni ilyen nagy kincsen: Biedermann udvari szállító.

A gyöngy tulajdonosa megjelent a bécsi ékszerésznél. Ez azonban rövidesen letartóztatta. A rendőrségnél azután kiderült, hogy miképpen jutott a szegény ember a nagyértékű drága kincshez. Inasa volt Batthyány Lajos grófnak, aki a fekete gyöngyöt melltűjében viselte. Kivégzésének napján a gróf magához hívatta és neki adta át a tüt.

— Nesze, ezt neked adom. Öseim vették meg ezt a fekete gyöngyöt, mint szerencsét hozó talizmant. A mi házunknak nem hozott szerencsét. Te talán hasznát fogod látni. Vedd, mint egy kivégzett ember emlékét. — Ezekkel a szavakkal adta át Batthyány a tüt inasának.

A bécsi ékszerész tudósította az angol kormányt a sokat keresett drágaság megkerüléséről, ez azután háromszázezer koronáért visszavásárolta. Ez volt az elveszett gyöngyök utolsója, mert a másik kettő megkerült. Az egyiket a richmondi hercegnő karpereczében, a másikat pedig Orlov hercegnő nyaklánczában találták meg.

Hajószerecsétlenségek a tengeren. A párisi Veritas hivatalnak »Pertes et accidents maritimes« czimű füzeté szerint 1899-ben 339 gőzös és 1002 vitorlás pusztult el, 285,672, illetőleg 371,406 tonna tartalommal. Anglia 180, Franciaország 26, Amerika, Japán és Norvégia 18—18, Németország 17, Olaszország 10, Svédország 9, Oroszország és Dánia 7—8, Belgium 8, Ausztria-Magyarország 5, Brazília 4, Spanyolország 6, Hollandia 3, Chili, Mexikó, Portugália 1—1 gőzöst vesztek. Zátonyra jutás következtében 134, összeütközés miatt 40, tűz által 12 hajó pusztult el, a katasztrófa okát nem tudják 26 eltűnt gőzösnél. Vitorlás hajók vesztésében is Angliáé az elsőség, még pedig 253 hajóval. A többi államok vesztés-sorozata a következő: Amerika 196, Norvégia 157, Olaszország 64, Svédország 60, Franciaország 67, Németország 49, Dánia 38, Hollandia 18, Spanyolország és Chili 13—13, Portugália 11, Ausztria-Magyarország 8, Argentina 2, Mexico és Törökország 1—1 vitorlással. Eltűnt 96 vitorlás hajó. A balesetek statisztikája szerint 3384 gőzöst és 2131 vitorlást ért kisebb-nagyobb kár. A gőzösknél a gép 852, összeütközés 958, a vitorlásoknál a vihar 751, összesen 517 esetben okozott sérülést.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Felkérjük igen tisztelt tagjainkat, hogy a szerkesztői üzeneteket elolvasni szíveskedjenek, mert tekintve attól, hogy levelekre, levelezőlapokra, utalvány- vagy cheque-lapon tett kérdésekre többnyire itt válaszolunk s a beküldött pénzküldeményeket, ha több óra küldetnek, itt nyugtázzuk, gyakran általános érdekű értesítéseket is adunk, bár névre szólunk.

Kalászy Géza, Ó-Páza. Bocsánat a tévedésért, megfelelően kijavítottuk. Kérjük, szíveskedjék velünk tudatni, hogy ki felelne meg legjobban? — Györki János, Karczag. Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. — Szentiváni Miklós, Temesvár. Elkönyveltük 1531. és 1532. sz. tagunk javára. — Dániel Sándor, Banioza. Beküldött 16 koronát megkaptuk, megfelelően elszámoltuk. Köszönjük. — Jurescu István, Krusovecz. Elkönyveltük 2874. sz. tagunk részére 1899. szeptember és 1900. április, 2875. sz. tagunk részére pedig 1900. április hónapokra. — Zsebők István, Ács. Elkönyveltük 1899. szeptember és 1900. áprilisra. — Benczur Károly, Németságh. Elszámoltuk 646. és 1847. sz. tagunk javára. — Várady Gocsaltovszky Samu, Nagy-Rőcze. Kérjük hivatkozott levelének tartalmát velünk újra közölni, levele úgy látszik be nem jutott hozzánk. Várjuk s beérkezés után azonnal legnagyobb készséggel elintézzük. Üdvözet. — Permay Ignác, Kis-Czell. 1899. június 1-től 1900. május 1-ig teljesen rendben van. — Soltész József, Nagy-Rőcze. Elkönyveltük 1900. ápril, május és júniusra. — Luntzer Lajos, Ujpest. Megkaptuk, ezáltal 1899. november 1-től 1900. június 1-ig teljesen rendben van. — Szathmáry Károly, Uj-Arad. Beküldött 20 koronát megfelelően elkönyveltük. Üdvözljük. — Pandur János, Erzsébetfalva. Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. — Spitzer Izsák, Ecséd. Elszámoltuk április, május és júniusra. — Özv. Szűts Gusztávné, Budapest. Elszámoltuk 1900. márczius és április hónapokra. Chequet küldtünk. — Tamásy Géza, T.-Becse. Küldöttünk. Üdvözljük. — Till Károly, Ferenczváros. Megkaptuk, köszönjük rendben van. — Radó Ignác, Kis-Czell. Elkönyveltük 1031. sz. tagunk javára. Üdvözet. — M. Kovács József, Tószeg. Rendben van, küldöttünk. — Hajnal Antal, Ujpest. Elszámoltuk április óra. Küldöttünk — Kakuszy Antal, Karánsebes. Elkönyveltük 1900. márcziusra. — Hajdu Lajos, S.-A.-Ujhely. Igen, megkaptuk, rendben van. Köszönjük szíves fáradozásait előre is. Üdvözljük. — Smigura András, Tószeg. Küldöttünk. — Ifj. Gönczy Károly, Szatmár. Elkönyveltük 1900. márczius és április óra. Üdvözljük. — Schmitzer Antal, Temes-Monostor. Zsebők István, Eklács. Köszönjük, reméljük, hogy ezentul is oly lelkesen fogják támogatni az egyesületet, mint eddig. Szívélyes üdvözet. — Holubek Lambert, Miskolcz. Köszörjük szíves fáradozását, Karabinerky urnak az utalványon közölték szerint elszámoltuk. Üdvözet — Lehel Vinze, R.-Palota-Ujfalú. Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. — Szadeczky Dániel, Kassa. Elszámoltuk 1900. január és február hónapokra. Üdvözet. — Bürgermeister Mihály, Nagy-Maros. Egyelőre csak magyarul. 1899. december 1. től 1900. május 1-ig teljesen rendben van. Üdvözet. — Stankovics Mátyás, Bród. Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. — Németh Péter, Czegléd. Tagsági illetéke 1899. július 1-től 1900. ápril hó 30-ig teljesen rendben van, miután 1899. júliusban lépett be, így ez év május és június havában még csak 2 koronát, július 1-től pedig havonként 3 korona 40 fillért fog fizetni. Üdvözljük. — Tóth Sándor, Nagy-Szalonta. Elkönyveltük 1900. márczius és április hónapokra. Chequet küldöttünk. Üdvözljük. — Somody Imre, Kecskemét. Beküldött 5 korona 82 fillért megkaptuk. Külön levelet irtunk. Üdvözet. — Grósz József, köműves, Uj-Arad. Szívesen várunk a közölt időig. — Kocsis Antal, Piroska. 1899. május hó 1-től. Üdvözljük.

10.000 frt tiszta nyereséget

a legkisebb rizikó mellett elérheti bárki évenként, aki egy **biztos, és az egész Osztrák-Magyar birodalomban engedélyezett értékpapírok kihazs-nálására alakult egyesületbe**

mint tag — belép.

Havi hozzájárulás 6 frt, fél rész 3 frt.

Tagsági feltételeket (prospektust) ezen **nagyon szolid** egyesületre nézve ingyen és bérmentve küld (Porto: levél 10, kártya 5 kr.)

AMSTERDAM, A kereskedelmi és Nicolaas Witsenkade 13. hitelbank igazgatósága.

Ügyes képviselők kerestetnek.

Ajánlatok német nyelven kéretnek.

NEM HULL A HAJ, NINCS TÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfűkivonatam, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

1 üveg ára 2 korona 40 fillér.

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecikk-kereskedésben

Főraktár: Török József gyógyszerára, Király-utca 12.

Erdélyi főraktár és vezérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és piperecikk-nagykereskedőnél, Gyulafehérvár, főtér.

Vidéki megrendeléseket utánvétellel azonnal eszközöl:

Egyedüli készítő és szétküldési raktára **DOBÉ NÁNDOR**, uri-, női- és színházi fodrász Budapest, Nefelejts-utca 27.

Czimbalmaim az ezredéves kiállításn kitüntetve.

Szalon-czimbalmok

pedálos, barna vagy feketében, kitünő erős csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 frt, nálam 75 frtért kaphatók. — Alapos tanítást is elvállalok, havonta 8 frtért.

➡ Árjegyzéket bérmentve küldök. ➡

JEGESI GÉZA

műokleveles czimbalomkészítő és a vaskoronás czimbalom feltalálója

Budapest, VII., nefelejts-utca 43. sz. készitési telepen.